

Boverket
Remiss@boverket.se

Yttrande avseende Boverkets remiss om förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål

Er beteckning: 2478/2023

Beskrivning av ärendet

Boverket föreslår nya föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål. Författningsförslaget preciserar utformningskravet på bostäders lämplighet för sitt ändamål i 3 kap. 1 § plan- och byggförordningen (2011:338) och det tekniska egenskapskravet på bostäders lämplighet för det avsedda ändamålet i 3 kap. 17 § PBF. Enligt 3 kap. 1 och 17 §§ PBF ska bostäderna i skälig utsträckning ha avskiljbara utrymmen för sömn och vila, samvaro, matlagning, måltider, hygien och förvaring. Dessutom ska bostäderna med hänsyn till användningen ha inredning och utrustning för matlagning och hygien.

Förslaget till nya föreskrifter bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket att se över bygg- och konstruktionsreglerna.

Det uppges i förslaget att det finns kritik mot BBR att regleringen ofta uppfattas som oförutsägbar, omfattande och kostnadsdrivande av samhällsbyggnadssektorn. Utformningen av BBR, har enligt Boverket, bidragit till en otydlig rollfördelning mellan staten och samhällsbyggnadsbranschen. Trots att allmänna råd är rekommendationer, tillämpar kommuner och byggherrar i praktiken många gånger allmänna råd som föreskrifter. De allmänna råden har i stor utsträckning blivit normerande.

Syftet med de nya föreskrifterna är således att få en tydlig rollfördelning mellan staten och samhällsbyggnadsbranschen. Boverket ska i föreskrifterna precisera de krav som ställs i lag och förordning, medan samhällsbyggnadssektorn tar fram lösningar som uppfyller kraven, med standardiseringen som alternativ.

2023-08-15

Efter översynen ska byggreglerna bestå av färre regler, vara formulerade som teknik- och materialneutrala funktionskrav samt endast innehålla bindande föreskrifter – i princip inga allmänna råd och inga hänvisningar till standarder, regler eller allmänna råd från andra myndigheter eller organisationer.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om bostadsutformning i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR.

Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Länsstyrelsen Blekinges ställningstagande

Länsstyrelsen Blekinge ställer sig positiv till regelutveckling som leder till kostnadseffektiv och långsiktigt hållbar samhällsplanering som underlättar byggandet av goda bostäder.

Boverkets föreslagna regelmodell handlar om att minska mängden regler, att ta bort alla allmänna råd och hänvisningar till standarder, att låta det allmänna sätta nivåerna genom funktionskrav samt att lämna åt sektorn att ta fram lösningar och verifieringsmetoder.

Länsstyrelsen Blekinge menar att Boverkets regelmodell öppnar upp för fler tolkningar, vilket innebär en risk för olika tolkningar i olika kommuner. Det ger även möjlighet för oseriösa byggherrar som vill ta genvägar. Detta innebär inte att processen blir effektiv, vilket regelutvecklingen avsågs bidra till.

Länsstyrelsen Blekinge välkomnar en ökad innovation inom byggandet. I vår strävan om hållbart byggande behövs det fler innovativa lösningar. Ambitionen med föreskrifterna är att de ska leda till ökad innovation i branschen genom att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller föreskrifterna. Länsstyrelsen Blekinge ser en risk med att så som förslaget är utformat att tolkningsfrågor överläts till branschorganisationerna och det är oklart hur denna roll kommer att hanteras.

Länsstyrelsen Blekinge instämmer i att det är lämpligt att ha funktionsregler för sig och vägledning för sig.

Länsstyrelsen Blekinge anser att det är olämpligt att regelverket är beroende av tolkningar. En risk är också att funktionskraven kan bli otydliga för oerfarna byggare vilket kan leda till missförstånd och att det begås fel. Det är därför lämpligt att Boverket även tar fram en tillräckligt omfattande vägledning för att underlätta användningen av föreskrifterna.

2023-08-15

Vidare när det gäller tolkningen av föreskrifterna ställer det krav på kompetens hos kommunernas handläggare samt byggnadsnämnderna, vilket i sin tur kan leda till längre handläggningstider om det behövs fördjupade kunskaper. Kompetensutveckling av kommunernas handläggare och byggnadsnämnder kan vara speciellt svårt i mindre kommuner med få person- och ekonomiska resurser. Länsstyrelsen Blekinge ser därför en risk att landets kommuner kan komma att göra olika bedömningar.

Länsstyrelsens synpunkter

7.3.2 Länsstyrelsernas tillsynsvägledning

Boverket ska tillsammans med länsstyrelsen ge tillsynsvägledning i enlighet med 8 kap 13-14 §§ PBF. Införandet av ett ändrat regelverk för byggregler kommer att innebära ett ökat behov av vägledningsinsatser. Arbetet kommer inledningsvis att bli resurskrävande, men även fortsättningsvis kommer sannolikt behovet av tillsynsvägledning att öka när kommunerna ska ingripa senare i byggprocessen.

Länsstyrelsen Blekinge delar därför inte Boverkets bedömning om att länsstyrelsens arbetsbelastning inom detta område kommer att avta på längre sikt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Inger Hansson med samhällsplanerare Jaana Asp som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.